

[Bertel Dahlgaard.]

ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft har foreslået, er. Jeg må sige, at jeg i ånden skimter konturerne af en konservativ-social-demokratisk toldpolitisk konstellation; det var egentlig det, man skimtede i det, der foregik her. (*Afbrydelse*: De ser syner!). Ja, men der er også syner, der siden bekræfter sig.

Jeg var bestyrtet over det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts udtalelse om kronen. Denne udtalelse kan kun virke på en eneste måde: som et bidrag til en undergravning af kronen. Det ærede medlem er kronens ven! Det var en i enhver henseende uansvarlig udtalelse. Man kan have bekymring for den økonomiske udvikling i verden og den indflydelse, denne udvikling kan få på forholdene her i Danmark, men det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft og hans partifæller har ikke i dag nogen som helst baggrund for skræmmebilleder af den art, som det ærede medlem fremkom med her, og som kun har en eneste mulig virkning, nemlig den skadelige.

Der er et særligt spørgsmål, der står i en vis forbindelse med Ancey-forhandlingerne, som jeg gerne vil berøre, et spørgsmål, der knytter sig til forholdet mellem de nordiske lande. Det vil være kendt af nogle af dem, der deltog i forberedelserne til Ancey-forhandlingerne, at man, da man forhandlede om udarbejdelsen af Danmarks tilbud til andre lande, tog hensyn til muligheden af en nordisk toldunion med det for øje, at den eventuelt kommende nordiske toldunion forudsatte ensartethed i landenes todsatser udadtil, og man undlod i mange tilfælde at fremsætte tilbud til andre lande, hvor sådanne tilbud ville vanskeliggøre tilvejebringelsen af ensartethed mellem de nordiske landes todsatser senere.

I tiden siden forhandlingerne i Ancey har de nordiske unionsplaner fortonet sig ud i en uvis fremtid. Jeg ser nok, at man forsøger ved udtalelser ved nordiske sammenkomster, jeg tror også ved ministermøder, at tilsløre sammenbrudet af disse forhandlinger: vi skal bevare håbet o. s. v., hvad man nu kan hitte på at sige. Jeg tror ikke, at sådanne tilsløringer tjener noget fornuftigt formål, man må hellere sige det ligeud, som det er: alt tyder på, at Norge ikke vil, og hvis man ikke åbent vil erkende dette i dag, må klarhed tilvejebringes. Intet er så ødelæggende for det nordiske samarbejde som uklarhed, og derfor bør der nu blive en afklarende forhandling med regeringen om disse forhold.

Jeg har engang tidligere her under en for-

handling rejst disse spørgsmål overfor den højtærede udenrigsminister. Jeg mindede om det højst ejendommelige, at den danske udenrigsminister i december i fjor sammen med de andre skandinaviske udenrigsministre henvendte sig til Marshallambassadøren mr. Harriman i Paris og gav udtryk for, at tanken om en toldunion var taget op til behandling med de alvorligste hensigter om at nå til et resultat, og et par uger efter, at denne erklæring var afgivet, viste det sig, at der måtte gives offentligheden meddelelse om, at disse udsigter faktisk slet ikke havde foreligget under de forhandlinger, der var ført i det nordiske forhandlingsudvalg. Den højtærede udenrigsminister ønskede ikke at udtale sig den dag og gør det måske heller ikke i dag, men så må jeg meget indtrængende henstille, at det nu tilkendegives ganske klart fra regeringens side overfor rigsdagen, hvorledes hele denne sag ligger i øjeblikket. Måske bør der tilstræbes en forhandling mellem repræsentanter for de nordiske rigsdage — det var jo ad den vej, en klarhed fremkom i en anden stor sag for et år siden, selvom det ikke førte til det ønskelige resultat —, og når sådan klarhed er tilvejebragt, må man drage konsekvenserne. Hvis Norge ønsker at gå ud af billedet, ja, så må man dernæst meget hurtigt klare sig, om der kan være tale om en toldunion mellem Danmark og Sverige, og hvis det viser sig, at der heller ikke kan blive tale derom, og det kommer til at ligge klart, er det indlysende, at det ikke længere vil være nødvendigt at opretholde den tilstand, vi altså faktisk har haft indtil nu, at vi i internationale forhandlinger lader vore standpunkter til dels diktere eller påvirke af hensynet til en mulig nordisk toldunion i fremtiden.

Jeg kan ikke undlade i anledning af de veksler på fremtiden, jeg har hørt danske ministre trække med henblik på muligheden for en fremtidig nordisk toldunion, at understrege, at vi allesammen, de andre nordiske lande og vi, i dag burde erindre, at det var i årene efter kapitulationen, tiden var inde til at opnå alle de store fordele ved en nordisk toldunion. Vi står i alle disse tre lande overfor de store kapitalinvesteringer i store dele af erhvervslivet, hvor der derfor netop ved en fælles økonomisk politik kunne skabes muligheder for den størst mulige specialisering, hvis et af landene overtog eet produktionsområde, et andet af landene et andet produktionsområde og et tredje af landene et tredje, hvorved man fik fordelene ved det store samlede nordiske marked. Netop overgangstiden fra restriktionerne til de frie forhold var det rette tidspunkt, da